

สารบัญ

หน้า

บทที่	กิตติกรรมประกาศ	
	Abstract	
	Executive Summary	
1	บทนำและความสำคัญ	
1-1	ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย	1-1
1-2	วัตถุประสงค์ของโครงการ	1-4
2	ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2-1	การบำบัดน้ำ-ปรับปรุงคุณภาพน้ำเพื่อผลิตน้ำประปาแบบดั้งเดิม	2-1
2-2	การทำน้ำให้ใสด้วยระบบเยื่อกรองลักษณะพรุน	2-2
2-3	ฟลาวริงและการสะสมตัวของอนุภาคในระบบแผ่นเยื่อกรองลักษณะพรุน	2-6
2-4	ประโยชน์ของการเติมอากาศเพื่อเป็นตัวก่อให้เกิดความปั่นป่วน	2-13
2-5	ระบบเยื่อกรองที่มีชุดเยื่อกรองจมตัว	2-15
2-6	ตัวอย่างของการประยุกต์ใช้และสมรรถนะของระบบเยื่อกรองในการปรับปรุงคุณภาพน้ำใช้	2-16
3	วัสดุอุปกรณ์และวิธีการทดลอง	
3-1	วัสดุและอุปกรณ์	3-1
3-2	ตัวแปรวิเคราะห์ ตัวอย่างน้ำป้อน และสารปรับสภาพน้ำ	3-4
3-3	สภาวะและชุดการทดลอง	3-8
3-4	วิธีการศึกษา	3-11
4	ผลการศึกษา	
4-1	ประสิทธิภาพการปรับสภาพน้ำผิวดินและน้ำทิ้งหลังบำบัดด้วยสารปรับสภาพน้ำ	4-1
4-2	ผลการศึกษาเพื่อหาค่าฟลักซ์วิกฤตที่สภาวะต่างๆ ของการศึกษา (น้ำผิวดินจากอ่างเก็บน้ำ ม.สงขลานครินทร์)	4-17
4-3	ผลการศึกษาเพื่อหาค่าฟลักซ์วิกฤตที่สภาวะต่างๆ ของการศึกษา (น้ำทิ้งหลังบำบัดขั้นที่สองจากระบบบำบัดน้ำเสียโรงพยาบาลสงขลานครินทร์)	4-29

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
4	ผลการศึกษา (ต่อ)	
4-4	ผลการศึกษาเพื่อทดสอบสมรรถนะการเดินระบบแบบต่อเนื่อง	4-32
4-5	ผลการศึกษาสาเหตุ กลไกการอุดตัน และประสิทธิภาพการล้างเพื่อ พื้นสภาพเยื่อกรอง: กรณีน้ำคาวดินและน้ำทิ้งหลังบำบัดขั้นที่สอง	4-34
4-6	ผลการศึกษาเพื่อทดสอบสมรรถนะการเดินระบบแบบต่อเนื่อง: กรณี Model suspension (สารละลายกรดฮิวมิก สารแขวนลอยอนุภาคเบนโท ไนต์ สารแขวนลอยผงถ่านกัมมันต์ และสารผสมสองชนิด)	4-44
4-7	ผลการศึกษาสาเหตุ กลไกการอุดตัน และประสิทธิภาพการล้างเพื่อพื้น สภาพเยื่อกรอง:กรณี Model suspension (สารละลายกรดฮิวมิก สาร แขวนลอยอนุภาคเบนโทไนต์ สารแขวนลอยผงถ่านกัมมันต์ และ สาร ผสมสองชนิด)	4-50
5	สรุปผลการศึกษา	5-1
6	Output ที่ได้จากโครงการฯ	6-1
	เอกสารอ้างอิง	R-1
	ภาคผนวก	S-1
ภาคผนวก1	Reprint/Manuscript and Acceptance paper confirmation	S-2
ภาคผนวก2	นำเสนอบทความวิจัยฯ	S-3
ภาคผนวก3	กราฟแสดงผลการวัดค่าความต้านทานเยื่อกรองในชุดการทดลอง: กรณี Model suspension (สารละลายกรดฮิวมิก สารแขวนลอยอนุภาค เบนโทไนต์ สารแขวนลอยผงถ่านกัมมันต์ และสารผสมสองชนิด)	S-4
ภาคผนวก4	กราฟแสดงการกระจายตัวของขนาดอนุภาคสารป้อน	S-11
ภาคผนวก5	สเปกตรัม FTIR ของน้ำคาวดินและน้ำทิ้งหลังบำบัดจากระบบบำบัดฯ	S-12
ภาคผนวก6	ผลการประเมินเบื้องต้นทางเศรษฐศาสตร์ของระบบฯ	S-14

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
2-1	สรุปค่าพลาสมาชีวฤกษ์ในระบบเยื่อกรองที่สภาวะต่างๆ ของการเดินระบบฯ	2-9
2-2	ค่าพารามิเตอร์ที่แสดงลักษณะทางไฮโดรไดนามิกส์-ก๊าซรวมกับของเหลว	2-17
2-3	เปรียบเทียบสมรรถนะของการปรับปรุงคุณภาพน้ำใช้ด้วยระบบเยื่อกรองด้วยการกรองแบบปิดตาย	2-18
2-4	การเปรียบเทียบสมรรถนะของการปรับปรุงคุณภาพน้ำใช้ ด้วยระบบเยื่อกรองที่มีรูปแบบการกรองแบบไหลขวาง	2-20
3-1	ลักษณะจำเพาะของชุดเยื่อกรองศึกษา	3-2
3-2	ตัวแปรคุณภาพน้ำที่วิเคราะห์ในน้ำป้อนเข้าระบบ	3-5
3-3	ตัวแปรคุณภาพน้ำวิเคราะห์ในตัวอย่างน้ำป้อนเข้าและออกจากระบบเยื่อกรอง	3-6
3-4	ลักษณะน้ำผิวดินจากอ่างเก็บน้ำ ม.สงขลานครินทร์ (เก็บตัวอย่าง ธ.ค. 2548)	3-6
3-5	ลักษณะน้ำทิ้งหลังบำบัดจากระบบบำบัดน้ำเสียโรงพยาบาลสงขลานครินทร์	3-7
3-6	ลักษณะจำเพาะถ่านกัมมันต์ชนิดผง	3-7
3-7	องค์ประกอบและลักษณะจำเพาะกรดฮิวมิคชนิดผง	3-8
3-8	สภาวะการทดลองเพื่อหาปริมาณสารปรับสภาพน้ำป้อนที่เหมาะสม	3-9
3-9	สภาวะการทดลองเพื่อศึกษาและทดสอบสมรรถนะของระบบฯ	3-9
3-10	การฟื้นฟูสภาพชุดเยื่อกรอง	3-13
4-1	คุณภาพน้ำใสหลังปรับสภาพสารละลายอนุภาคเบนโทไนด์ 5,000 mg/L ด้วยเฟอริกคลอไรด์	4-6
4-2	คุณภาพน้ำใสหลังปรับสภาพสารละลายอนุภาคเบนโทไนด์ 500 mg/L ด้วยเฟอริกคลอไรด์ (ปรับ pH)	4-6
4-3	คุณภาพน้ำใสหลังปรับสภาพสารละลายอนุภาคเบนโทไนด์ 5,000 mg/L ด้วยสารส้ม	4-8
4-4	คุณภาพน้ำใสหลังปรับสภาพสารละลายอนุภาคเบนโทไนด์ 500 mg/L ด้วยสารส้ม	4-8
4-5	คุณภาพน้ำใสหลังปรับสภาพน้ำผิวดิน ด้วยสารละลายเฟอริกคลอไรด์	4-11
4-6	คุณภาพน้ำใสหลังปรับสภาพน้ำผิวดิน ด้วยสารละลายสารส้ม	4-13
4-7	คุณภาพน้ำใสหลังปรับสภาพน้ำผิวดิน ด้วยสารละลายอลูมิเนียมคลอไรด์	4-14
4-8	คุณภาพน้ำทิ้งหลังบำบัดฯ ภายหลังปรับสภาพด้วยถ่านกัมมันต์ชนิดผง	4-17
4-9	ค่าพลาสมาชีวฤกษ์ของน้ำผิวดินที่ไม่เติมและเติมสารปรับสภาพ ไม่เติมอากาศและเติมอากาศ	4-23

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4-10	คุณภาพน้ำผิวดินดิบ จากอ่างเก็บน้ำ ม.สงขลานครินทร์	4-24
4-11	คุณภาพน้ำใส่ภายหลังผ่านการกรองที่ไม่ปรับสภาพด้วยสารสร้างตะกอน ไม่ เติมอากาศและเติมอากาศ	4-24
4-12	คุณภาพน้ำใส่หลังผ่านการกรอง ที่ปรับสภาพน้ำผิวดินด้วยสารละลาย เฟอริกคลอไรด์ในปริมาณที่เหมาะสม 20 mg/L ไม่เติมอากาศและเติมอากาศ	4-25
4-13	คุณภาพน้ำใส่หลังผ่านการกรอง ที่ปรับสภาพน้ำผิวดินด้วยสารละลายอลูมิเนียม ซัลเฟตหรือสารส้มในปริมาณที่เหมาะสม 50 mg/L ไม่เติมอากาศและเติมอากาศ	4-28
4-14	คุณภาพน้ำใส่หลังผ่านการกรอง ที่ปรับสภาพน้ำผิวดินด้วยด้วยสารละลายโพล์ อลูมิเนียมคลอไรด์ในปริมาณที่เหมาะสม 3 mg/L ไม่เติมอากาศและเติมอากาศ	4-26
4-15	คุณภาพน้ำใส่หลังผ่านการกรอง ที่ปรับสภาพน้ำผิวดิน ด้วยสารละลายเฟอ ริกคลอไรด์ที่ต่ำกว่าค่าที่เหมาะสม 50% 10 mg/L ไม่เติมอากาศและเติมอากาศ	4-27
4-16	คุณภาพน้ำใส่หลังผ่านการกรอง ที่ปรับสภาพน้ำผิวดินด้วยสารละลายอลูมิเนียม ซัลเฟตหรือสารส้มที่ต่ำกว่าค่าที่เหมาะสม 50% 25 mg/L ไม่เติมอากาศและเติม อากาศ	4-28
4-17	คุณภาพน้ำใส่หลังผ่านการกรองที่ปรับสภาพน้ำผิวดินด้วยสารละลายโพล์ อลูมิเนียมคลอไรด์ที่ต่ำกว่าค่าที่เหมาะสม 50% 1.5 mg/L ไม่เติมอากาศและเติม อากาศ	4-28
4-18	ค่าฟลักซ์ชีวฤคของน้ำหลังบำบัดขั้นที่สองที่ไม่เติมและเติมสารคลอไดนิฟิวด์ ไม่เติม อากาศและเติมอากาศ	4-30
4-19	คุณภาพน้ำทิ้งหลังบำบัดขั้นที่สอง จากบ่อบำบัดโรงพยาบาลสงขลานครินทร์	4-31
4-20	คุณภาพน้ำใส่ของน้ำทิ้งหลังบำบัดขั้นที่สอง ภายหลังผ่านการกรองที่ไม่ปรับสภาพ ด้วยผงถ่านกัมมันต์ ไม่เติมอากาศและเติมอากาศ	4-31
4-21	คุณภาพน้ำใส่ของน้ำทิ้งหลังบำบัดขั้นที่สอง ภายหลังผ่านการกรองที่เติมสารคลอได นิฟิวด์ที่เป็นผงถ่านกัมมันต์ชนิดผงด้วยค่าที่เหมาะสมเท่ากับ 500 mg/L ไม่เติมอากาศ และเติมอากาศ	4-32
4-22	สรุปค่าความต้านทานภายหลังขั้นตอนการล้างพื้นสภาพเมื่อกรองน้ำผิวดิน และ น้ำทิ้งหลังบำบัดฯ	4-43
4-23	สรุปค่าความต้านทานภายหลังขั้นตอนการล้างพื้นสภาพเมื่อกรอง Model suspension	4-52

สารบัญรูป

รูปที่		หน้า
2-1	แสดงลำดับขั้นของกระบวนการปรับปรุงคุณภาพน้ำเพื่อการผลิตน้ำประปา	2-1
2-2	แสดงระดับของระบบเยื่อกรอง	2-3
2-3	แสดงรูปแบบของระบบบำบัด-ปรับปรุงคุณภาพน้ำเพื่อผลิตน้ำใช้และน้ำคุณภาพสูงด้วยเทคโนโลยีเยื่อกรอง	2-4
2-4	การบำบัดน้ำทิ้ง-ปรับปรุงคุณภาพน้ำทิ้งเพื่อการนำกลับมาหมุนเวียนใหม่ด้วยเทคโนโลยีเยื่อกรองระดับไมโครฟิลเตรชันและอัลตราฟิลเตรชัน	2-5
2-5	ระบบเยื่อกรองที่มีแผ่นเยื่อกรองจมตัว และ รูปแบบการติดตั้งระบบเติมอากาศแบบต่าง ๆ:ประยุกต์ใช้ในการปรับปรุงคุณภาพน้ำใช้และบำบัดน้ำเสีย	2-14
3-1	ชุดเยื่อกรองระดับอัลตราฟิลเตรชันชนิดท่อกลวงเส้นใย	3-2
3-2	ไดอะแกรมและภาพแสดงแบบจำลองระบบ	3-3
4-1	กราฟมาตรฐานความสัมพันธ์ของสารละลายอนุภาคเบนโทไนด์	4-2
4-2	กราฟมาตรฐานความสัมพันธ์ของสารละลายผงถ่านกัมมันต์	4-3
4-3	กราฟมาตรฐานความสัมพันธ์ของสารละลายเพอริกคลอไรด์	4-4
4-4	กราฟมาตรฐานความสัมพันธ์ของสารละลายสารส้ม	4-5
4-5	การลดลงของค่าความขุ่นภายหลังกระบวนการสร้าง-รวมตะกอน: อิทธิพลความเข้มข้นสารละลายเพอริกคลอไรด์	4-7
4-6	การลดลงของค่าความขุ่นภายหลังกระบวนการสร้าง-รวมตะกอน: อิทธิพลความเข้มข้นสารละลายสารส้ม	4-9
4-7	UV scanning น้ำผิวดิน	4-10
4-8	กราฟความสัมพันธ์ระหว่างความเข้มข้นสารละลายกรดฮิวมิกมาตรฐานกับค่าการดูดกลืนแสงที่ความยาวคลื่น 254 nm	4-10
4-9	กราฟความสัมพันธ์ระหว่างความเข้มข้นสารละลายกรดฮิวมิกมาตรฐานกับค่าปริมาณสารอินทรีย์คาร์บอนในรูป COD และ TOC	4-10
4-10	ประสิทธิภาพการกำจัดความขุ่นด้วยสารละลายเพอริกคลอไรด์	4-11
4-11	ประสิทธิภาพการกำจัดความขุ่นด้วยสารละลายสารส้ม	4-12
4-12	ประสิทธิภาพการกำจัดความขุ่นด้วยสารละลายโพลัลลูมิเนียมคลอไรด์	4-13
4-13	UV scanning น้ำทิ้งหลังบำบัด	4-15
4-14	กราฟความสัมพันธ์ระหว่างความเข้มข้นสารละลายกรดฮิวมิกมาตรฐานกับค่าการดูดกลืนแสงที่ความยาวคลื่น 254 nm	4-15

สารบัญญรูป (ต่อ)

รูปที่		หน้า
4-15	ประสิทธิภาพการลดสารอินทรีย์ในน้ำทิ้งหลังบำบัดด้วยผงด่างทับทิม	4-16
4-16	กราฟความสัมพันธ์ของค่าฟลักซ์ ค่าความดัน และเวลา	4-18
4-17	กราฟแสดงค่าฟลักซ์ของน้ำผิวดินที่ไม่ปรับสภาพทั้งเดิมอากาศ และไม่ เดิมอากาศ	4-18
4-18	กราฟแสดงค่าฟลักซ์ของน้ำผิวดินที่ปรับสภาพด้วยสารละลายเฟอร์ริก คลอไรด์ที่เหมาะสม 20 mg/L ในสภาวะที่ไม่เดิมอากาศ และไม่เดิมอากาศ	4-19
4-19	กราฟแสดงค่าฟลักซ์ของน้ำผิวดินที่ปรับสภาพด้วยสารละลายอลูมิเนียม ซัลเฟตหรือสารส้มด้วยค่าที่เหมาะสม 50 mg/L ทั้งที่ไม่เดิมอากาศและเดิม อากาศ	4-19
4-20	กราฟแสดงค่าฟลักซ์ของน้ำผิวดินที่ปรับสภาพด้วยสารละลายโพแทสเซียม คลอไรด์ด้วยค่าที่เหมาะสม 3 mg/L ทั้งที่ไม่เดิมอากาศและเดิมอากาศ	4-20
4-21	กราฟแสดงค่าฟลักซ์ของน้ำผิวดินที่ปรับสภาพด้วยสารละลายเฟอร์ริก คลอไรด์ที่ต่ำกว่าค่าที่เหมาะสม 50% 10 mg/L ทั้งที่ไม่เดิมอากาศและเดิม อากาศ	4-21
4-22	กราฟแสดงค่าฟลักซ์ของน้ำผิวดินที่ปรับสภาพด้วยสารละลายอลูมิเนียม ซัลเฟตหรือสารส้มที่ต่ำกว่าค่าที่เหมาะสม 50% 25 mg/L ทั้งที่ไม่เดิม อากาศและเดิมอากาศ	4-22
4-23	กราฟแสดงค่าฟลักซ์ของน้ำผิวดินที่ปรับสภาพด้วยสารละลายโพแทสเซียม คลอไรด์ที่ต่ำกว่าค่าที่เหมาะสม 50% 1.5 mg/L ทั้งที่ไม่เดิม อากาศและเดิมอากาศ	4-22
4-24	กราฟแสดงค่าฟลักซ์วิกฤตของน้ำหลังบำบัดขั้นที่สองในสภาวะที่ไม่เดิมอากาศ และเดิมอากาศ	4-29
4-25	กราฟแสดงค่าฟลักซ์วิกฤตของน้ำหลังบำบัดขั้นที่สองที่เดิมผงด่างทับทิมด้วย ค่าที่เหมาะสม 500 mg/L ในสภาวะที่ไม่เดิมอากาศและเดิมอากาศ	4-29
4-26	กราฟแสดงผลการเดินระบบต่อเนื่องที่ค่าฟลักซ์คงที่ในชุดการทดลองต่างๆ	4-33
4-27	กราฟแสดงค่าความต้านทานของเยื่อกรองในชุดการทดลองน้ำผิวดิน ที่เดินค่าต่อเนื่องที่สูงกว่าค่าฟลักซ์วิกฤต 50 % (48 L/h/m^2) ไม่เดิมอากาศ และไม่เดิมเฟอร์ริกคลอไรด์	4-36
4-28	กราฟแสดงผลการวัดค่าความต้านของเยื่อกรองในชุดการทดลองน้ำผิวดินที่ เดินค่าต่อเนื่องที่ต่ำกว่าค่าฟลักซ์วิกฤต 50 % (16 L/h/m^2) ไม่เดิมอากาศและไม่ เดิมเฟอร์ริกคลอไรด์	4-36

สารบัญญรูป (ต่อ)

รูปที่	หน้า	
4-29	กราฟแสดงผลการวัดค่าความต้านทานเยื่อกรองในชุดการการทดลองน้ำผิวดิน เดิมสารปรับสภาพเพอริกคลอไรด์ด้วยปริมาณที่เหมาะสม 20 mg/L ไม่เติม อากาศและเดินระบบที่ค่าฟลักซ์วิกฤต (106 L/h/m^2)	4-38
4-30	กราฟแสดงผลการวัดค่าความต้านทานเยื่อกรองในชุดการการทดลองน้ำผิวดินที่ เดิมเพอริกคลอไรด์ด้วยปริมาณที่เหมาะสม 20 mg/L ไม่เติมอากาศเดิน และ ระบบที่ค่าฟลักซ์ต่ำกว่าวิกฤต 50 % (55 L/h/m^2)	4-39
4-31	กราฟแสดงผลการวัดค่าน้ำซึมผ่านเยื่อกรองในชุดการการทดลองน้ำทิ้งหลัง บำบัดขั้นที่สองไม่เติมสารดูดติดผิวและไม่เติมอากาศที่ค่าสูงกว่าค่าฟลักซ์วิกฤต 50% (12 L/h/m^2)	4-39
4-32	กราฟแสดงผลการวัดค่าน้ำซึมผ่านเยื่อกรองในชุดการการทดลองน้ำทิ้งหลัง บำบัดขั้นที่สอง ไม่เติมสารดูดติดผิวและไม่เติมอากาศ ที่ค่าต่ำกว่าค่าฟลักซ์ วิกฤต 50% (4 L/h/m^2)	4-40
4-33	กราฟแสดงผลการวัดค่าน้ำซึมผ่านเยื่อกรองในชุดการการทดลองน้ำทิ้งหลัง บำบัดขั้นที่สอง เดิมสารดูดติดผิวที่เป็นผงถ่านกัมมันต์ชนิดผงด้วยค่าที่เหมาะสม 500 mg/Lและไม่เติมอากาศ ที่ค่าสูงกว่าค่าฟลักซ์วิกฤต 50% (12 L/h/m^2)	4-41
4-34	กราฟแสดงผลการวัดค่าน้ำซึมผ่านเยื่อกรองในชุดการการทดลองน้ำทิ้งหลัง บำบัดขั้นที่สอง เดิมสารดูดติดผิวที่เป็นผงถ่านกัมมันต์ชนิดผงด้วยค่าที่เหมาะสม 500 mg/Lและไม่เติมอากาศ ที่ค่าต่ำกว่าค่าฟลักซ์วิกฤต 50% (4 L/h/m^2)	4-42
4-35	กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่าความดันส่งผ่านเมมเบรนกับเวลาขณะเดิน ระบบกรองตัวอย่างสารป้อนโมเดลชนิดเดียว ที่ค่าฟลักซ์ 30 L/h/m^2 และไม่เติม อากาศ	4-44
4-36	กราฟเปรียบเทียบค่าอัตราเร็วฟาวลิงเฉลี่ย ($dTMP/dt$) ขณะกรองตัวอย่างสาร ป้อนโมเดลสารแขวนลอยอนุภาคเบนโทไนต์และผงถ่านกัมมันต์ที่ค่าฟลักซ์ 30 L/h/m^2 และไม่เติมอากาศ	4-45
4-37	ค่าอัตราเร็วฟาวลิงเฉลี่ย ($dTMP/dt$) ขณะกรองตัวอย่างสารป้อนโมเดล สารละลายกรดฮิวมิก ที่ค่าฟลักซ์ 30 L/h/m^2 และไม่เติมอากาศ	4-46
4-38	กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่าความดันส่งผ่านเมมเบรนกับเวลาขณะเดิน ระบบกรองตัวอย่างสารป้อนโมเดลชนิดผสม ที่ค่าฟลักซ์ 30 L/h/m^2 และไม่เติม อากาศ	4-47

สารบัญรูป (ต่อ)

รูปที่		หน้า
4-39	กราฟเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างค่าความดันส่งผ่านเมมเบรนกับเวลาขณะเดินระบบกรองโมเดลเบนโทไนด์ ถ่านกัมมันต์ชนิดเดี่ยว กับ ชนิดผสม ที่ค่าฟลักซ์ 30 L/h/m ² และไม่เติมอากาศ	4-48
4-40	กราฟเปรียบเทียบค่าอัตราเร็วฟาวลิงเฉลี่ย (dTMP/dt) ขณะกรองตัวอย่างสารป้อนโมเดลผสมของสารแขวนลอยอนุภาคเบนโทไนด์ ผงถ่านกัมมันต์ และสารละลายกรดฮิวมิก ที่ค่าฟลักซ์ 30 L/h/m ² และไม่เติมอากาศ	4-49
4-41	กราฟแสดงผลการวัดค่าน้ำซึ่มผ่านเยื่อกรองในชุดการทดลองสารแขวนลอยอนุภาคเบนโทไนด์ 50 mg/L ที่ค่าฟลักซ์ 30 L/h/m ² และไม่เติมอากาศ	4-51